

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Hana Martausová

Název práce: Cirkus jako specifický typ subkultury

Vedoucí práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

Oponent práce: PhDr. Barbora Půtová, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

TÉMA PRÁCE:

Předmětem bakalářské práce Hany Martausové je teoreticko-empirická analýza cirkusu jako specifického typu profesní a umělecké subkultury. V centru autorčina zájmu stojí jak problematika vývojových proměn cirkusu, tak popis a interpretace současného způsobu života členů tohoto specifického společenství. Zvláštní pozornost je věnována uplatnění antropologického přístupu a využití metody terénního výzkumu (empirické sondy) založené na zúčastněném pozorování a rozhovorech s příslušníky zkoumané subkultury. Z tohoto hlediska považuji za nezbytné ocenit volbu tématu, které je v naší odborné literatuře z kulturologického hlediska dosud nezpracované. Autorka zvolila a kompetentně zkoumala kulturologicky relevantní téma, které je možné zahrnout do širšího tematického okruhu výzkumů kultury na úrovni sociokulturních systémů. V průběhu svého empirického šetření Hana Martausová dodržela etické principy antropologického výzkumu. V průběhu svého pobytu mezi členy zkoumané subkultury nevystupoval v utajení a všichni dotazovaní byli obeznámeni s tématem i cílem jejího výzkumu. Za originální a nosný výstup bakalářské práce považuji autorčinu snahu interpretovat získaná empirická data i teoretické poznatky prostřednictvím „kulturních kategorií“ jako jsou čas, prostor, práce, my a oni.

KONCEPCE PRÁCE:

Práci tvoří tři vzájemně spjaté kapitoly, ve kterých autorka systematicky analyzuje získané teoretické a empirické poznatky a programově je konceptualizuje z hlediska kulturologie.

V první kapitole, která tvoří teoretickou referenční bázi celé práce, vymezuje základní kategorie a prezentuje dějiny cirkusu jako svébytného sociokulturního fenoménu a kulturní instituce. V této části práce autorka prokázala značnou interdisciplinární kompetenci i schopnost ilustrovat obecné teze a závěry prostřednictvím konkrétních příkladů. Ve druhé kapitole věnované prezentaci výsledků vlastního empirického výzkumu autorka seznamuje čtenáře s aktéry konkrétního cirkusu a jeho aktéry. Správně užívá interpretační potenciál biografické metody a emické deskripce a na příkladě životních osudů a postojů vybraných informátorů (klaun, principál, artistka, nováček...) mapuje obraz sdíleného životního stylu příslušníků zkoumané subkultury. Logickým vyústěním celé práce je závěrečná kapitola, v níž autorka syntetickým způsobem shrnuje získané poznatky do podoby kulturních kategorií cirkusu. V závěru své práce hrdě konstatuje, že „práce svým ponorem do zkoumané problematiky přináší ojedinělý a dosud nerealizovaný úhel pohledu na zkoumanou problematiku.“ Hodnotíme-li celkovou koncepci práce z hlediska cíle, který si autorka vytýčila, je možné tuto práci označit za cenný příspěvek k aplikaci kulturologického a interdisciplinárního přístupu na velmi nosné a aktuální téma.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Schopnost vlastních analýz a kritických komentářů	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU:

Výborně

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

1. Jakým způsobem hodlá autorka na tématu dále pracovat. Cítí jako užitečné rozšířit stávající práci do podoby diplomové práce a pokud ano, jakým způsobem chce postupovat.
2. Je podle jejího názoru možné stanovit přesnou hranici mezi cirkusovou subkulturou a majoritní kulturou? Pokud ano, jaké jsou zásadní distinkční znaky?

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Obecně je možné konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Autorka správně formulovala cíle své práce a zvolila vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět v důsledné snaze o získání empirických dat a jejich interpretaci v intencích emické deskripce kultury. Autorka prokázala vědecko-výzkumnou kompetenci a značné teoretické zázemí. Správně pracovala s odbornou literaturou a tvořivým způsobem se pokusila vytvořit vlastní gnoseologický model (koncepce kulturních kategorií) využívající kulturologické paradigma. Práce má logickou strukturu a je vybavena odpovídajícím poznámkovým aparátem. Oceňuji kvalitní obrazovou přílohu, která z mé perspektivy jedinečným způsobem ilustruje text práce.

Doporučuji k obhajobě.

V Praze 21.5.2013

PhDr. Václav Soukup, CSc.